

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ЕКОЛОГІЧНА ЛІГА**

РОСЛИНИ ТА УРБАНІЗАЦІЯ

Матеріали

**XI Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 100-річному ювілею ДДАЕУ
(м. Дніпро, 3 березня 2022 р.)**

**Дніпро
2022**

- Пономарьова О. А., Канищева Н. П.** Проект озеленення присадибної ділянки у м. Нікополь Дніпропетровської області 73
- Stepanenko O. S., Bondarenko O. Yu.** On the state of clubs of some school and preschool institutions of the Kyiv district of Odessa 76
- Чонгова А. С., Замрикит Т. О.** Склад озеленення території Українського державного хіміко-технічного університету м. Дніпро 79

РОЗДІЛ 5 ФІТОСАНІТАРНИЙ КОНТРОЛЬ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ МІСТ

- Zaitseva A. V., Rogozha E. V., Bondarenko O. Yu.** Level of air pollution of inland quarters of Primorsk district (Odessa) according to lichen indication data 83
- Зайцева І. А.** Оцінка рівня шкодо чинності інвазивного виду – галиці білоакацієвої листкової (*Obolodiplosis robiniae* Haldeman, 1947) у зелених насадженнях м. Дніпро 86
- Шупранова Л. В., Селютіна О. В., Голобородько К. К., Пахомов О. Є., Шультман М. В.** Вплив *Cameraria ohridella* Deschka & Dimič, 1986 на акумуляцію білків, активність і склад пероксидази листя *Aesculus hippocastanum* (Linnaeus, 1753) 89

РОЗДІЛ 6 ЛІСОВІ ТА АГРОФІТОЦЕНОЗИ ПРИМІСЬКОЇ ЗОНИ

- Бессонова В. П., Яковлєва-Носарь С. О., Олійник С. О.** Морфологічні раси *Quercus robur* L. балці Яцево 92
- Ловинська В. М., Ковешко І. В.** Аналіз динаміки біопродуктивності сосняків Байрачного Степу України за даними радарних знімків 95
- Нагорний М. М.** Вплив викидів промислових підприємств Кривого Рогу на ріст сільськогосподарських рослин на прикладі гібридів кукурудзи та соняшнику «Maisadour» і «Syngenta» 97

References

1. Кучерявий В.П. Урбоекологія: Підручник. Львів: Світ, 2001. 440 с.
2. Немерцалов В.В. Оцінка фітосанітарного стану зеленої зони міста Одеси. *Рослини та урбанізація*: Мат. восьмої Міжнар. наук.-практ. конф. (Дніпро, 5 березня 2019 р.). Дніпро, 2019. С. 128–129.
3. Проектирование и озеленение населенных мест: учебное пособие / Е.Н. Габибова, В.К. Мухортова; Донской ГАУ. Персиановский: Донской ГАУ, 2018. 199 с.
4. Степаненко О. С., Бондаренко О.Ю. Про особливості та перспективи існування деяких видів деревно-чагарникових насаджень урболандшафту (м. Одеса) у зв'язку зі змінами клімату. *Збереження рослин у зв'язку зі змінами клімату та біологічними інвазіями*: матеріали міжнародної наукової конференції (31 березня 2021 р.). Біла Церква: ТОВ «Білоцерківдрук», 2021. С. 124–127.

УДК: 712.4 : 378.4 (477.63)

СКЛАД ОЗЕЛЕНЕННЯ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ХІМІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ М. ДНІПРО

А. С. Чонгова, к.б.н., доцентка, **Т. О. Замрик**, здобувачка
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Україна, м. Дніпро, вул. Сергія Єфремова, 25, 49600

Зелені насадження при навчальних закладах є місцем відпочинку студентів і викладачів [2]. Озеленення університетського кампусу позитивно впливає на екологічні та мікрокліматичні показники середовища, сприяє створенню сприятливої психологічної обстановки учасників навчального процесу, формує певний рівень екологічної свідомості майбутніх фахівців [1]. Проте, урбанізоване середовище промислового міста, надмірне рекреаційне

навантаження та невідповідність рослин відносно кліматично-грунтових умов впливає на стан озеленення закладів освіти [3].

Український державний хіміко-технологічний університет (УДХТУ) – державний вищий навчальний заклад IV рівня акредитації, засновано 1930 року. Кампус університету за походженням – міського розосередженого типу: корпуси розташовані за двома адресами. Головний корпус міститься за адресою пр. Гагаріна, 8. Відсоток зелених насаджень не перевищує 30 % від загальної площі корпусів. Інші корпуси розташовані біля річки Дніпро за адресою: вул. Набережна Перемоги, 40. Загальний відсоток насаджень складає не менша 50 % площі кампусу.

Аналіз складу деревних насаджень території біля головного корпусу УДХТУ показав, що на його території зростає 17 видів деревних рослин, які належать до 10 родин. Загалом, кількість деревних рослин складає 55 екземплярів та численні екземпляри спіреї Вангутта, з якої створений стрижений живопліт по периметру території. Деревна в більшості старого віку, переважають береза повисла та ялина колюча.

У внутрішньому дворі ростуть 162 деревні рослини, третина з яких – спірея Вангутта у вигляді живоплоту. Всього виявлено 27 видів та культиварів з переважанням ялини звичайної. Зафіксовано ще один живопліт – з чубушнику віничного. У дворовому насадженні багато квітників та листяних і хвойних кущів. Деякі декоративні рослини висаджені нещодавно (гінкго, ялівці, туя західна) і мають достатньо добрий життєвий стан і привабливий зовнішній вигляд.

Біля корпусів, що розташовані на набережній, виявлено 24 види деревних рослин. Чагарників серед них майже немає, переважають рослини старої вікової групи. Найбільше виявлено рослин тополі Болле, липи широколистої, берези повислої. Також присутні живоплоти зі спіреї Вангутта. Є декоративні форми: клену гостролистого – «Глобоса», туї західної – «Смарагд». Зустрічаються дендрогрупи з ялини колючої, берези повислої і мішані групи з ялівців та туй.

Загалом, всього до складу зелених насаджень біля корпусів УДХТУ входять 415 деревних рослин з 45 видів та культиварів, які належать до 22 родин. Найчисельнішими за кількістю видів та форм є родина Вербові (8 видів), Розові та Кипарисові (по 6 видів) та Кленові (4 види).

Домінуючим видом є спірея Вангутта, що складає 34 % всіх рослин. Присутня на трьох обстежених територіях у вигляді живоплотів. По 7 % припадає на дерева тополі Болле та берези повислої. Береза також росте скрізь, дерева переважно у доброму стані. По 5 % припадає на рослини липи широколистої та чубушника, чимало також рослин ялини колючої та звичайної.

Відділ Покритонасінних переважає як за кількістю видів, так і за кількістю екземплярів і складає 80,0 % та 85,5 % відповідно.

Індекс видового багатства, який розраховували за формулою Мегарран, на території УДХТУ досить високий і становить 17,2.

За життєвими формами 2/3 – це дерева, майже третина – кущі і 2 види – це ліани, що представлені одинично кампсисом вкорінливим та виноградом амурським. Кущі, крім спіреї вангутта та чубушника, представлені одинично, часто у складі декоративних дендрогруп. Це 4 види ялівців, самшит вічнозелений, барбарис тунберга, бузок звичайний тощо.

Дендрофлора хіміко-технологічного університету налічує 16 видів гарноквітучих дерев і чагарників. З них більша частина квітне білим кольором (9 видів), чотири види мають квіти жовтого кольору, і по одному квітнуть рожевими, бузковими та померанчевими квітами

Квіткове оформлення території УДХТУ представлене клумбами з однорічних та багаторічних квітникових рослин, розаріями, а також комбінованими композиціями з хвойних, вічнозелених та багаторічних трав'янистих рослин (хости, бадан, юка, ялівці вергінський та середній, троянди, гібіскус сирійський).

Отже, склад деревних насаджень Українського державного хіміко-технологічного університету представлений 45-ма видами та декоративними формами рослин, що належать до 22 родин. Про високе видове різноманіття

вказує і індекс Магеррана, який становить 17,2. До гарноквітучих видів можна віднести 35,5% дендрофлори УДХТУ. Квітникове оформлення складається переважно з багаторічних рослин, які квітнуть за сезонами, тому декоративність композицій суттєво змінюється протягом року.

Перелік використаної літератури

1. Зарипова А. М., Важникова Е. А., Питрюк А. В. Озеленение территорий университетских кампусов как способ снижения техногенной нагрузки. *Colloquium-journal. EARTH SCIENCES*. 2019. Електронний журнал. Режим доступу: <file:///C:/Users/Andrey@Lena/Downloads/ozelenenie-territoriy-universitetskih-kampusov-kak-sposob-snizheniya-tehnogennoy-nagruzki.pdf>.
2. Ковальська Г.Л., Соколова Ю.В. Функціонально-планувальна структура територій закладів освіти. *Scientific Journal «ScienceRise»* №3/1(3)2014. С. 7–10.
3. Шайхутдинова А.А., Ивлева Я.С. Городские зелёные насаждения как элемент системы экологического каркаса. *Учёные записки Петрозаводского государственного университета*. 2016. № 4. С. 91–96.